Meget Cercospora i roemarkerne 2025

Projektleder
Louise Holmquist
NBR Nordic Beet Research

Projektleder
Anne Lisbet Hansen
NBR Nordic Beet Research

Vi har set stigende angreb af Cercospora-bladplet i sukkerroerne i de sidste 5-6 år, og i 2025 har vi oplevet de hidtil højeste angreb af Cercospora. Nogle dyrkere har i september-oktober set deres marker visne og ny top gendannet. Etablerede angreb medfører både lavere rodudbytte og tydeligt reduceret sukkerindhold. Angreb af Cercospora ser ud til at blive et tilbagevendende problem, som kræver nye strategier fremover.

Forekomst af Cercospora

Optimale forhold for Cercospora er høje temperaturer og høj fugtighed. Da svampen overvintrer på plantereester i jorden, vil smitte være til stede, når optimale betingelser forekommer, selvom minimum 4 roefrie år i sædskiftet mindsker angreb. I udenlandske modeller arbejdes der med øgede infektionsrisici, når temperaturerne stiger fra 20 til 28 grader samtidigt med forekomst af høj luftfugtighed over 90 procent. I 2025 blev mange roemarker tilsået midt i marts, og mange marker lukkede rækkerne allerede i første halvdel af juni, hvilket øger luftfugtigheden mellem planterne. Den 2. juli havde vi nogle timer med maksimum temperaturer mellem 25-32 grader og nedbør, og igen i dagene 18.-22. juli havde vi høje temperaturer og høj fugtighed.

De første symptomer på Cercospora blev i bladsvampevarslingen registreret i uge 30 (den 21.-23. juli) på Vestsjælland, Midtfalster og Møn, og i ugerne efter spredte angrebet sig til de fleste lokaliteter, der deltog i varslingen.
Angrebet udviklede sig frem til sidste uge i varslingen, uge 39, hvor Cercospora i ubehandlede storparceller gennemsnitligt lå på angrebsskala 4 (skala 0-10). Det er det højeste angreb, vi hidtil har registreret, *se figur 1.* De seneste seks år i Danmark er der en tendens til, at symptomerne ses tidligere og har udviklet sig til større angreb i løbet af sæsonen.

Også i Sverige

I Sverige har Cercospora også i 2025 spredt sig usædvanligt meget. Tidligere har angreb været begrænset til marker beliggende i det nordøstlige Skåne, hvor der ugentligt vandes på lette jorde, og her har angrebene indtil videre været

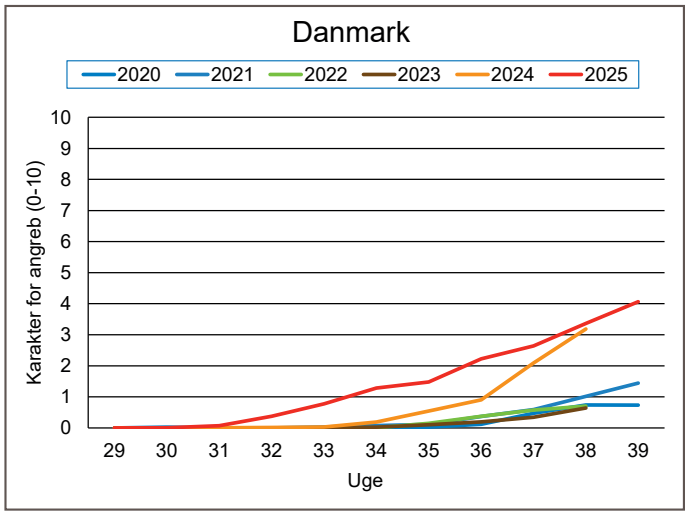

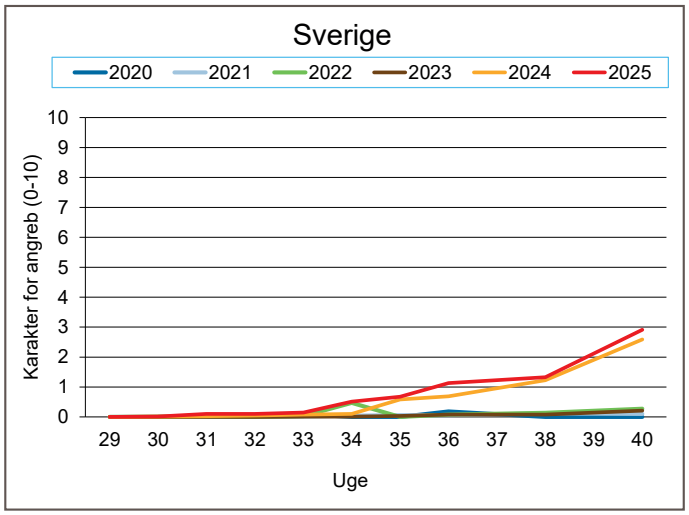

Figur 1. Udvikling i angreb af Cercospora i ubehandlede parceller i monitering/varslingsruten i årene 2020-2025 i perioden fra uge 29 til 39 i Danmark (til venstre) i 9-12 lokaliteter fordelt i dyrkningsområdet samt i Sverige 6-11 lokaliteter (til højre).

Foto 1. Symptomer af Cercospora ses som bladpletter med mørk kant og lysere midte. Bladpletterne vokser efterhånden sammen til visne områder på bladet (venstre).

Foto 2. Ofte har vi set angreb af Cercospora i mindre områder i marken, der visner ned. I 2025 så vi i nogle marker udbredte angreb.

Foto 3. Pilotforsøg med Cercospora-smitte 2025. I midten af billedet ses fire rækker med en tolerant sort, der tydeligt har mindre angreb og grønnere top i forhold til naboparcellerne, hvor der er sået sorter fra sortslisten, og som ses at blive kraftigt angrebet af Cercospora.

håndterbare. I år er der set angreb i hele det svenske dyrkningsområde, og også ikke-vandede marker er blevet hårdt ramt, selvom tendensen stadig er kraftigere på vandede marker.

Tolerante sorter

Et effektivt værktøj til at kontrollere Cercospora med er dyrkning af tolerante eller resistente sorter. Desværre findes der i dag ingen godkendte sorter i Danmark med udtalt tolerance over for Cercospora, især fordi Cercospora ikke har udgjort et stort problem hidtil. Forsøg viser, at visse sorter er noget bedre end andre, men alle på markedet er i praksis modtagelige. Aktuelle sorters modtagelighed ses i dette Sukkerroenyt i artiklen 'Sorter til dyrkning 2026'.
NBR har i pilotforsøg 2025 testet en tolerant tysk sort, som har skilt sig ud sammenlignet med de andre sorter både med færre synlige symptomer i løbet af sæsonen og højere sukkerindhold. Der findes altså sorter, som kunne være egnede til dyrkning i ramte områder, hvilket er lovende.
Frem mod 2026 vil frøfirmaerne blive tilbudt og opfordret til at tage tolerante sorter ind til test i NBR's nye Cercospora-forsøg. Det vil dog tage nogle år, før disse sorter bliver godkendt til dyrkning.

Fungicidbehandling

Cercospora har udviklet en stor grad af fungicidresistens, hvilket betyder, at man skal være opmærksom på, hvilken bekæmpelsesstrategi man anvender i marken, når Cercospora viser sig. Undersøgelser af 72 Cercospora-isolater fra vores dyrkningsområde 2020-2021 viste, at der var meget høj grad af resistens mod strobiluriner med 70-100 % resistente isolater. Der er også set tegn på resistens mod strobilurin i meldug gennem nogle år. Blandt triazolerne udviste alle Cercospora-isolater høj følsomhed overfor prothioconazol, og overfor difenoconazol havde 10 % isolater nedsat følsomhed (Heick et al 2022). Blandt de godkendte midler indeholder Comet Pro udelukkende strobilurin (pyraclostrobin) og derfor forventes lav eller ingen effekt af Comet Pro mod Cercospora. Amistar Gold indeholder både et strobilurin (azoxystrobin) og triazol (difenaconazol), hvor vi forventer nogen effekt mod Cercospora fra difenconazol-delen. Propulse opnåede ikke en godkendelse i sukkerroer 2025 pga. PFAS nedbrydningsproduktet TFA fra det ene aktivstof i midlet. I stedet fik Proline EC 250 en mindre godkendelse til anvendelse i marker med forekomst af Cercospora. Proline EC 250 indeholder ren prothioconazol, og vi forventer effekt mod Cercospora. Det er generelt meget vigtigt at blande og anvende flere virkemekanismer i behandling af bladsvampe, så resistensudvikling forsinkes. Derfor må Proline EC 250 aldrig anvendes alene, men skal indgå i blandinger.

Håndtering af Cercospora fremover

Det er naturligt at spørge sig selv, om årets situation er unik, eller om vi skal vænne os til tilbagevendende kraftige angreb. Desværre tyder meget på, at når smitten først har fået fodfæste, og mængden af sporerne øges i vores marker, så er det noget, vi skal lære at håndtere fremover.
Det må konkluderes, at angreb af Cercospora er stigende i sukkerroemarkerne, og at kontrol af bladsvampen kræver øget opmærksomhed og nye strategier, hvor flere tiltag kombineres. Vi har brug for at kombinere tolerante sorter og effektive svampemidler, kemiske og biologiske, selektivt anvendt sammen med øget overvågning og varsling. ■